

SĂRBĂTOAREA SFÂNTULUI IACOB RUDA DOMNULUI LA PATRIARHIE

Sâmbătă, 23 octombrie / 5 noiembrie 2022, a fost sărbătorit de către Patriarhie Praznicul Sfântului slăvitului Apostol Iacob, ruda Domnului, care este sărbătoarea de întronizare a Patriarhiei, întrucât Sfântul Iacob a fost primul episcop al Bisericii Ierusalimului.

La această sărbătoare, Biserica Ierusalimului comemorează faptul că Sfântul Iacob a fost hirotonit episcop al ei de către Domnul și că a prezidat primul Sinod Apostolic de la Ierusalim, în anul 49 d.Hr. El a deschis porțile Bisericii către neamuri și a lăsat ca moștenire Bisericii scrisoarea sa sobornicească din Noul Testament și mucenicia sa. Sfântul Iacob l-a mărturisit pe Iisus ca fiind Hristos și pentru aceasta, conducătorii iudeilor l-au împins în jos de pe aripa Templului, în anul 62 d.Hr. și l-au ucis.

În amintirea sa, în Catedrala închinată lui, aflată între Biserica Sfântului Mormânt și Patriarhie, s-au ținut Vecernia seară, condusă de Preafericitul Părinte al nostru și Patriarh al Ierusalimului Teofil. Sfânta Liturghie de dimineață a fost oficiată tot de către Preafericirea Sa avându-i drept împreună-slujitori pe ÎPS Mitropolit Chiriac al Nazaretului, Mitropolitul Antonie de Volokolamsk din Patriarhia Moscovei, Mitropolitul Isihie al Kapitoliadei și Arhiepiscopii Aristarh al Constantinei, Teodosie al Sevastiei, Arhimandritul Nectarie, Părintele Kamarasis, preoți slujitori ai Catedralei, Părintele Haralambie Bandour și Părintele George Baramki, împreună cu preoți din alte Biserici Ortodoxe. Răspunsurile la strană au fost date de Ierodiaconul Simeon, ajutat de elevii Școlii Patriarhale de pe Sion în limba greacă, și de corul Catedralei condus de domnul Rimon Kamar în limba araba. La rugăciune au participat Consulul General al Greciei la Ierusalim, domnul Evangelos Vlioras și numeroși credincioși

din rândul membrilor parohiei Sfântul Iacob și al pelerinilor din Grecia, Rusia și România.

Înainte de Sfânta Împărtășanie, Preafericirea Sa a ținut următoarea predică:

„Cu raza cea de foc a dumnezeiescului Duh luminându-te, buneii-crediște te-ai arătat dumnezeiesc râvnitor, Frate al lui Dumnezeu, Iacove; pentru aceasta și cu haină mai cinstită decât a preoției Legii, ca pe Aaron cel de demult te-a îmbrăcat, cel ce pentru milostivire, întru frăție te-a primit. Pe Acela roagă-L, mărite Apostole, să mântuiască sufletele noastre”, cântă imnograful Bisericii.

Iubiți frați în Hristos,

Credincioși Creștini și pelerini,

Harul Sfântului Duh ne-a adunat pe toți, mulțimile binecredincioșilor, ca să săvârșim cu bucurie și euharistic sfânta pomenire a Fratelui ucenicului Domnului, dreptul Iacov, care a fost primul Ierarh al Sfintei Biserici a Ierusalimului.

Cu adevărat, Sfântul Iacov s-a arătat, prin lucrarea luminătoare a Sfântului Duh, râvnitor al buneii-crediște, adică ucenic credincios al lui Hristos și propovăduitor al tainei dumnezeieștii iconomii, taină mai înainte vestită de către proorocii Legii mozaice, taina întrupării lui Dumnezeu Cuvântul.

Aceasta o arată foarte limpede epistola sa sobornicească pe care a adresat-o din Ierusalim către „cele douăsprezece seminții care sunt în împrăștiere” (Iacov 1, 1), adică Creștinii dintre iudei aflați printre neamuri, potrivit mărturiei sale: „Iacov, robul lui Dumnezeu și al Domnului Iisus Hristos, celor douăsprezece seminții care sunt în împrăștiere” (Iacov 1, 1).

Scopul acestei epistole a Apostolului Iacov este mângâierea

celor ce pătimesc în felurite încercări și musturarea viciilor, îndreptarea din rătăcirii și „întipărirea cuvintelor sănătoase” (2 Timotei 1, 13) ale învățăturii Creștine și a credinței adevărate mântuitoare care nu este alta decât înțelepciunea de sus. „Iar înțelepciunea cea de sus întâi este curată, apoi pașnică, îngăduitoare, ascultătoare, plină de milă și de roade bune, neîndoielnică și nefățarnică” (Iacov 3, 17).

Potrivit lui Iacov, „înțelepciunea de sus” este curată și fără pată, liberă de toate cele trupesti”. Nu este nicidecum ținută de cugetul trupului, deoarece toate le săvârșește prin lumina lucrării Duhului Sfânt, prin care inima omului se face curată. De aceea Sfântul Iacov invocă puterea rugăciunii, zicând: „Este vreunul dintre voi în suferință? Să se roage. Este cineva cu inimă bună? Să cânte psalmi (...) că mult poate rugăciunea stăruitoare a dreptului” (Iacov 5, 13).

Spre confirmarea acestor spuse menționează pilda Proorocului Ilie: „Ilie era om cu slăbiciuni asemenea nouă, dar cu rugăciune s-a rugat ca să nu plouă și nu a plouat trei ani și șase luni. Și iarăși s-a rugat și cerul a dat ploaie și pământul a odrăslit roada sa” (Iacov 5, 17-18).

Împăratului Solomon îi spune Domnul: „Am auzit rugăciunea ta și cererea ta cu care te-ai rugat către Mine și ți-am îndeplinit toate după cererea ta; am sfințit templul pe care l-ai zidit ca să petreacă numele Meu acolo în veci și vor fii ochii și inima Mea acolo în toate zile” (3 Regi 9, 3).

„Prin închinăciune și prin rugă cu mulțumire, cererile voastre să fie arătate lui Dumnezeu” (Filipeni 4, 6), îndeamnă dumnezeiescul Pavel. Însuși Domnul nostru Iisus Hristos ne-a arătat felul în care să ne rugăm: „Toate câte veți cere, rugându-vă cu credință, veți primi” (Matei 21, 22).

Acest Sfânt Iacov care pentru covârșitoarea lui dreptate s-a numit „cel drept”, avea „genunchii aspriți ca ai cămilei”, pentru că se ruga neîncetat îngenunchiat „închinându-se lui

Dumnezeu și cerând iertare pentru popor”.

Fiind plin de dreptate și bunătate, ruda după trup a lui Iisus Hristos a fost făcut întâiul Episcop al Ierusalimului de către Domnul Însuși și este cel dintâi care a scris Sfânta Liturghie. La Sinodul Apostolilor și al Preoților din Ierusalim (Fapte 15, 6), Sfântul Iacov este recunoscut ca deținător al unui loc de frunte în Biserică. Slujirea sa preoțească și vrednicia sa apostolească deosebită le-a pecetluit cu sângele morții sale mucenicești, atunci când i s-a cerut, în ziua Paștilor, să mărturisească înaintea poporului despre Iisus și a mărturisit că Acest Iisus este Fiul omului Care stă de-a dreapta mării lui Dumnezeu.

În epistola sa către Galateni, dumnezeiescul Pavel îl numește pe dreptul Iacov „stâlp” al Bisericii (Galateni 2, 9). Și aceasta datorită rolului de conducător al lui Iacov și autorității duhovnicești, prin care a interpretat învățătura lui Hristos, pe baza căreia a fost organizată Comunitatea bisericească Creștină în Țara Sfântă și mai ales în Ierusalim. Este vrednic de pomenit aici faptul că Sfântul Iacov se numește pe sine rob al lui Hristos: „Căci robul care a fost chemat în Domnul este un liberat al Domnului. Tot așa cel chemat liber este rob al Domnului” (1 Corinteni 7, 22).

Această numire a lui Iacov „rob al lui Hristos” o întrupează și o mărturisește de-a lungul veacurilor Comunitatea Creștină, adică mădularele credincioase și conștiente ale trupului viu al Bisericii lui Hristos din Ierusalim. Această libertate în Hristos față de „robia stricăciunii” (Romani 8, 21) o vestește praznicul de azi al Sfântului slăvitului Apostol Iacov Fratele Domnului și primul Ierarh al Ierusalimului.

De aceea și noi, împreună cu imnograful să zicem: „Lui Hristos, Începătorului păstorilor, frate ai fost, următor scaunului și între Apostoli vestit și pentru Acesta moarte ai iubit și de muceniecie nu te-ai rușinat, Iacove slăvite. Pe Acela roagă-L neîncetat să mântuiască sufletelor noastre”.

Amin. La mulți ani!

Apoi a avut loc deplasarea pe terasa Bisericii Sfântului Constantin unde așteptau Arhieriei care l-au însoțit pe Preafericirea Sa la Patriarhie, trecând prin poarta Mănăstirii centrale unde au primit pâinile de binecuvântare de la brutăria Patriarhiei, din partea Stareței Serafima.

La Patriarhie, Preafericirea Sa a rostit această cuvântare, în limba greacă:

„Legea vieții Bisericii lui Hristos tu ai pus, cu Duh de viață făcător, legea așezând și vestind, Iacove preaînțelepte”, cântă imnograful Bisericii.

Excelența voastră, domnule Consulul General al Greciei Evangelos Vliora,

Cinstiți Părinți și frați,

Credincioși creștini și pelerini,

Astăzi Sfânta Biserică a Ierusalimului prăznuiește sfânta pomenire a Sfântului Sfințitului Mucenic și Apostol Iacov Fratele Domnului, care a fost primul Episcop al Ierusalimului și a fost hirotonit de Domnul Însuși, după cum foarte lămurit spune imnograful: „Dumnezeu, Cuvântul Tatălui, Unul-Născut, Cel Ce a venit la noi în zilele cele de apoi, Iacove dumnezeiescule, pe tine întâi te-a arătat păstor și învățător al Ierusalimului și ispravnic credincios al tainelor celor duhovnicești. Pentru aceasta toți pe tine te cinstim, Apostole”.

Pentru aceasta am coborât la Biserica care îi poartă numele, alături de Sfânta Biserică a Învierii Mântuitorului nostru Iisus Hristos, unde am săvârșit Sfânta Liturghie, mulțumind astfel lui Dumnezeu care ne-a dăruit Ierarh și Păstor drept, dar și ispravnic credincios al tainelor celor duhovnicești ale Bisericii.

Pomenirea Sfântului și Dreptului Iacov are o importanță deosebită pentru Biserica Ierusalimului, pentru că se referă la rânduiala ei dumnezeiască și omenească de Dumnezeu întemeiată. „Orice rânduială este lucrare a celui care a așezat rânduiala”, spune Sfântul Dionisie Areopagitul. Iar dumnezeiescul Pavel, referindu-se la calitatea de Arhiereu a lui Iisus Hristos, spune: „Avem astfel de Arhiereu Care a șezut de-a dreapta tronului slavei în ceruri, Slujitor al Altarului și al Cortului celui adevărat pe care l-a înfipt Dumnezeu și nu omul” (Evrei 8, 1-2).

Această ocârmuire „a Cortului celui adevărat”, adică a Bisericii luptătoare, „Apostolul și Arhiereul mărturisirii noastre, Iisus Hristos” (Evrei 3, 1) și Mai-marele păstorilor (1 Petru 5, 4) a încredințat-o Sfântului și Dreptului Iacov și celorlalți Apostoli și ucenici ai Lui. Rolul de conducător al Fratelui Domnului, ca Apostol și Ierarh al Maicii Bisericii, a fost confirmat la Sinodul apostolic din anul 49 d.Hr. din Ierusalim pe care l-a și condus.

Acest sfânt și apostolic Sinod adunat întru Duhul Sfânt, condus de Sfântul Iacov, a consolidat rânduiala apostolică a Bisericii, adică succesiunea apostolică a Arhipăstorilor ei, și a pus temeliile canoanelor ei. Succesiunea apostolică și canoanele sunt cele care fondează unitatea în Duhul Sfânt a Bisericii. De aceea și dumnezeiescul Pavel sfătuiește: „Siliți-vă să păziți unitatea Duhului întru legătura păcii” (Efeseni 4, 3). Iar Sfântul Sfințit Mucenic Iacov îndeamnă: „Supuneți-vă deci lui Dumnezeu, stați împotriva diavolului și el va fugi de la voi (...) Smeriți-vă înaintea Domnului și El vă va înălța” (Iacov 4, 7, 10).

Se laudă în Domnul Sfânta Biserică a Ierusalimului astăzi cu cel dintâi Episcop al ei al cărui „slujitor s-a făcut potrivit economiei lui Dumnezeu cea dată lui pentru voi” (Coloseni 1, 25). De aceea și noi, împreună cu imnograful, exclamăm: „Lui Hristos, Începătorului păstorilor, frate ai fost, următor scaunului și între Apostoli vestit și pentru Acesta moarte ai

iubit și de mucenicie nu te-ai rușinat, Iacove slăvite. Pe Acela roagă-L neîncetat să mântuiască sufletelor noastre". Amin. La mulți ani!

Din partea Secretariatului General